

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hebdomas Patientiae Sive Methodus Facilis Totam
Septimanam Inter Omnes Fortunae, Ac Vitae, Coeterosque
Causas Humanas In Sancta Quietate, Pace, Et Patientia
Transigendi Ex Consideratione, Imitatione Et ...**

Dietmer, Georg

Moguntiae, 1674

Dies Veneris. Stabat autem juxta crucem Jesu Mater ejus. Joan. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46586)

stantis; eundem ingenti cordis solatio
& gaudio invisit. *Ann. Mar. 13. Jan.*
O si vel semel hoc tibi obtingat, quam
amplo munere tuum obsequium erit re-
pensum. Sed ne tibi metuas; indigni
equidem sumus istâ in terris lætitiâ,
erit, cum post dolorum horum piam
memoriam, æternum cum Virgine, in
cœlis lætabimur.

DIES VENERIS.

Stabat autem juxta crucem Jesu
Mater ejus. *Joan. 19.*

CAPUT I.

*Magnitudo dolorum Beatissimæ Virginis
consideratur ex triplici amore erga
IESUM filium suum.*

Non ita rerum imperitus es mi Par-
thenophîle, quin noveris rebus
quibuslibet precium & æstimationem
imponi ab amore, amor scilicet judex
est, & censor valoris, à quo cujusque
rei dignitas dependet; hinc fit ut sæpe
res tantâ arte, ingenioque elaboratas,
à natu.

à natura non raro ita perfectas, ut vix aliquod precium dignitatem earum exæquare possit; verum cum iudice amore careant, flocci fiunt, ac jacent. Certe virtutis tantus splendor est, tantumque precium, ut, vel ipsis ethnicis testibus, si oculis videri posset, mirabilem sui in animis hominum amorem excitaret, verum cum non videatur, non amatur; atque hinc est, quod à paucis condignè æstimetur. Sicut ergo forma, juxta Philosophorum placita rebus dat esse physicum; sic amor dat esse morale precii, & valoris. Quid prætulit Reginam Esther omnibus fœminis, tot regnis, & provinciis pulcherri-
mis repertis, ut ei dimidiam monarchiæ partem Rex Assuerus promitteret? *Esther* 4. prætulit ejusdem regis amor. Quanto non amore subinde homo rapitur in caducum flosculum? lapillum fragilem, quem ipsi idcirco preciosum vocitant; eoque per infortunium aliquod amisso, heu quam cruciantur, furere occipiunt, laqueos meditantur, ipsos dæmonas evocant, ut re

K

amatâ

amatâ & concupita repotiantur. Quo igitur rei cujusdam amor altiores in pectore hominis egit radices, possessioque illius magis stabilita est; tantò intolerabilior ipsius apparet amissio, tantoque majores cruciatus, angores, & tormenta cordis illi progenerat, qui rem tantopere dilectam perditam deplorat. Ex quo clarissime rursus convinci potest, in SS. Virginis pectore, ac animo inexplicabiles, folique Deo cognitos dolores arsisse, quod ipsa sola præ creaturis reliquis omnibus filium maxime diligeret, cum tam dilecti mors, amissioque instaret. Erat autem amor Virginis erga dilectissimum filium suum triplex, ex quo vicissim ineluctabilis magnitudo doloris Matri dolorosæ enata fuit. Et primus quidem *Naturalis* erat, *acquisitus* alter, & tertius *supernaturalis*. De naturali certe amore constat Deiparam filium plus dilexisse, quam cæteræ matres omnes diligant; diligebat suum Jesum non tantum ut partem sui, sed ut se ipsam; si enim ideo Matres plus diligunt filios, quam iidem à Patribus diligan-

ligan-

ligantur, quia magis sciunt quod sint earum filii, quam Patres. Sciebat Virgo Deipara cujus hic esset filius perfectissime, suus, & Patris æterni. Erat hic filius ejus unigenitus, atque sine Patre secundum humanam naturam, adeo ut reliquorum parentum erga filium divisus, totus in solam matrem confluxisset. Profecto Hieremias 6. cap. ut eam nobis proponat amaritudinem, qua peccatorem suum lugere peccatum oporteret, inquit: *luctum unigeniti fac tibi plantam amarum.* Et Isajas declarans magnitudinem divini amoris erga suos, & singularem curam eis velut infantibus blandiendi, & consolandi in ipsius Dei Personâ sic loquitur: *Quemadmodum Mater consolatur filios suos, ita & consolabor vos.* Regiusque psaltes ut ingentem erga Jonatham, quem interiisse audiêrat, amorem testaretur, exclamavit: 2. Reg. 1. *Doleo super te frater mi Jonatha decore nimis, & sicut Mater unicum amat filium suum, ita ego te diligebam.*

Erat præterea hic Unigenitus **MARIE** cunctis gentibus desideratus, in-

dole sanguinea, genioque ad summam admirationem amabili; Erat corpore, & mente Virgineâ, proportionem membrorum, & compositione formosissimus, Matrique similimus. si autem teste Bernardin: Senen. tom. 3. serm. 1. de glor. Nom. Mariæ art. 1. c. 2. similitudo & propinquitas est causa naturalis amoris, juxta illud Eccli. 23. omne animal diligit sibi simile. Necessè est inter Matrem hanc, huncque filium amorem fuisse perfectissimum, utpote maxime sibi propinquos, maximeque similes. Christus enim secundum humanam suam naturam totus erat de substantia Matris, si carnem spectes; Unde inter nullos fuit tanta dilectio, & intensissime filius à tanta Matre diligebatur in tantum, ut nullus amor Maternus eidem posset comparari. Erat præterea filius vitæ integerrimæ, moribusque compositissimis, ac sanctissimis; Erat Davidici Regni heres, & universorum Dominus; Erat in illo denique quidquid amabile in ullo vel haberi, vel optari potest. Mater præterea castissima nullis peregrinis, vel privatis

vatis

vatis amoribus retardabatur, neque amando filium excessum quendam amoris, ut cæteræ Matres subinde solent, poterat committere, hinc rapiebatur tota in filium absque ulla dilectionis intermissione. Ex quibus illud conficitur, si tantopere Mater Jesu naturali amore filium est profecuta, necesse est, in morte ipsius, ac amissione tantum dolorem materna confecisse viscera, quantus nullus dolor exstitit, vel cum omnium Matrum primogeniti ab Angelo devastante interficerentur in Ægypto; vel si omnium Matrum filiorum simul interemptorum dolor in unus miseræ Matris pectus conflueret. Sicut credimus authori Ciceroni in eo dialogo, quem de amicitia conscripsit, Orestem & Pyladem simul à Rege Thoante comprehensos fuisse, quod crederentur Dianæ simulacrum auferre furto voluisse; cum Orestes capite damnatus fuisset, nec tamen recte nosset, quis Orestes, quisve Pylades vocitaretur, Pyladem Orestis sibi amicissimi nomen tribuisse; obstitisse contra Orestem, seque

hoc nomine compellari, affirmasse, nec prius amore certare desiisse, quam ulterque vel neci traderetur, vel alter pro altero victima caderet, vel certe, ut contigit, utrique vita maneret. Quid sentiendum de amantissima filii sui Maria, quam illa amoris vehementia adacta, libenter filii loco vitam posuisset, quantoque acerbior ipsi vita fuit, quam optata mors, quod ab eo separaretur, quem ipsa tantopere dilexerat. *ficcine separas amara mors.* Quanto rectius ipsa dicebat, quam Agrippina de impio suo Nerone; Imperet filius meus, etsi miseram, imo ex eo capite felicem occidi, vel occidere matrem oportebit. Si Iacob audito nuncio de morte filii tantum doluit, ut *Gen. 37.* scissis vestibibus indutus sit cilicio, luxeritque filium suum multo tempore, omnemque consolationem respuerit, dicens: *descendam ad filium meum lugens in infernum.* Quid doloris, quidque mæstitiæ Virgeneo pectori adhæsisse autumas Parthenophile, in morte sui unigenti? gemebat scilicet: *Fili mi Jesu, Jesu fili mi, quis mihi tribuat*

tribuat ut ego moriar pro Te, Jesu fili mi, Fili mi Jesu; Doleo super Te fili Jesu, decore nimis, & amabilis; ac speciose præ cunctis filiis hominum, Quis mihi hoc tribuat ut moriar pro te fili mi Jesu! Verissimum igitur est, quod Bernardus de lamant. B.V. tradidit: Non credo plane enarrari posse dolorem Virginis, nisi tantum fuisse creamus, quantum unquam dolere potuit de tali filio talis Mater.

Alter amor amantissimæ Matris erga filium dilectissimum erat acquisitus, cujus perfectio juxta Philosophum 8. Eth. c. 3. & 5. ac S. Thomam 22. quæ 23. a. 1. requirit idem domicilium, benevolum, & mutuum amorem, solet enim amor foveri & nutrirî communicationis, & familiaritatis pabulo, quo deficiente facile evanescit; unde & Aristoteles ait: *silentium diri mere amicitias*. Ex quo capite rursus præcellentissimum fuisse Virginis amorem in suum dilectum clarissime convincitur. Aliæ imprimis Matres utero gestantes prolem non agnoscunt, multo minus cum eadem confabulantur, neque enim vel infantes usu rationis utuntur, vel Matres

qualis sit advertunt; Dominus autem Jesus à primo suæ conceptionis instanti, omni ratione, prudentiâ, & sapientiâ, quâ creatâ, quâ increatâ pollebat, atque adeo ab eo momento, quo verba illa Deipara protulit: *fiat mihi secundum Verbum tuum*, ab internâ cum filio suo colloquutione nunquam cessavit. Quis referat suavissima colloquia ut primum mundo edidit salvatorem? quis edisserat benevolentiam Matris dum millena infigeret amoris oscula, foveret sinu, lactaret ubere. Erat deinde vita utriusque communis inter labores, & duri exilii incommoda, quæ tum abditi cordis, sensuumque communio non intercesserit, ubi tam continua alterius in alterum amoris argumenta, ubi Natus sine Patre amorem utriusque parentum debitum uni Matri impendebat, ubi Mater sine complexu conjugis, & paternas in amando filio vices simul explebat, illudque identitem utriusque auribus insonabat: *Dilectus meus mihi & ego illi cant. 3. Ego dilecto meo, & ad me conversio ejus.* Posteaquam autem Puer Jesus profictebat
etate

estate & gratia apud Deum & homines;
 Quantum seminarium amoris præbe-
 bat pulchritudo, & forma insolita, stu-
 penda & nunquam visa decoris species,
 & Majestas? Erat præterea unicus filius,
 Matris studiosissimus & observantissi-
 mus; Erat desiderium collium æterno-
 rum, & desideratus cunctis gentibus.
 Erat præterea ea Mater, seque ipsam
 clarissime talem agnoscebat, quæ tot,
 tantisque beneficiis à filio præventa,
 & cumulabatur indies, ut nec supremus
 Angelorum princeps ea fatis capere va-
 leret, cum & filius Deus esset, & infinita
 posset, & infinite quasi amatæ Matrî
 vellet conferre. Accedebant beneficia
 mutua Matris in filium, de quibus Me-
 thodius *orat. in Hypop. Dom. ad Virgi-*
nam conversus, sic eam alloquitur: Eu-
ge, Euge, quæ debitorem illum habes, qui
omnibus mutuo dat; Deo namque universi
debemus, Tibi vero etiam ille debet. Nos
profecto omnes Deo vitam debemus,
suscepitque idem beneficium à Domino
Virgo; at debet vicissim vitam, quam
habet humanam Virgini Deus, utpote
 K §   quam

quam ab ipsa per veram generationem suscepit. Itaque Creator omnium cui omnes creaturæ debent, bruta elementa, flumina, fontes, plantæ, volucres, pisces, astra, cœli, & cœlestes spiritus, debitor factus est MARIÆ; ex quibus beneficiis mutuis, quamvis longe majoribus illis, quæ Virgo acceperat, indies indiesque augebatur Amor & incomparabiliter crescebat. Præterea summa erat amicitia Matrem inter & filium, quam, si vera sit, charitate metiri debemus, estque ea nil præstantius. Est enim vera amicitia rerum divinarum humanarumque cum benevolentia consensio, à qua summa voluptas ex charitate, & virtute nata, separari non potest. Quantus ergo in sanctissimo Virginis pectore viguit acquisitus amor? in quo nascebatur quotidie, & quasi per singula momenta nova radix & causa, & flos novi amoris. Filius ergo & Mater, inter quos teste Aristotele 8. Eth. cap. 7. 9. 14. Proprie amicitia potest consistere, omnes leges, omneque officium amicitia perfectæ expleverunt.

runt. Fuit itaque amor benevolentiae, quo sibi mutuo bonum volebant; fuit amor fundatus in communicatione bonorum, & sanguinis, ac virtutis. Fuit demum amor utrique cognitus; adeoque summa & perfecta amicitia, in qua omnia commoda, studiaque referebantur ad utilitatem amati, ita ut esset continuus fluxus, & refluxus amoris reciproci, plusque studeret amato amans, quam amans sibi ipsi amanti. Erant ergo in Christo omnes conditiones, quae Matrem incitarent ad summos amores. Dicebat ergo Jesus Matri: *Omnia es una mihi;* & Mater filio: *Unus es omnia mihi.* Filius, cognatus, Frater, Soror, Pater, Mater, Sponsus, Amicus, Fidejussor, Pastor, Spes, Vita, Protectio, Solatium, Creator, & Deus meus. Neque unius mensis, annive decursu sanctus hic crevit amor, hinc si computationem instituamus à conceptione Christi, usque ad mortem, necessesuit, ut quasi in infinitum excreceret hic acquisitus amor. Si enim Petri, Joannis, & Magdalenæ amor longe mino-

K. 6

re, &

re, & per annos pauciores cum amantissimo Salvatore consuetudine, eo usq; excrevit, ut Christo interrogante: *Petre diligis me plus his?* ille responderit: *Tu scis Domine quia amo Te.* Joannis 21. Et Joannes per antonemafiam dicatur: *Discipulus ille quem diligebat Jesus.* Joan. 12. Et de Magdalena ipsa testetur Veritas: *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Quousque excrevisse existimandus est amor Maternus? certè eò usque, ut inter homines, vel puras alias creaturas major haberi non posset. Expende nunc Parthenophile, quis, quantusque mæror, cum tot annorum tenerrimæ consuetudini assuetam Matrem deserit filius, qui unus ei erat omnia; cum in tristem mortem clauderentur oculi illi columbarum, quæ stellularum duarum instar coruscabant; cum mortualem pallorem ea indueret facies, in quam desiderabant Angeli prospicere.

Jam vero ad tertium amorem quod attinet, quique supernaturalis dicitur, fuit is absque omni dubio omni naturali amore

si amore incomparabiliter major & fortior; comprobavit hoc experientia in piissimo Abrahamo in quo charitatis amor erga Deum ita superavit, ac transcendit amorem naturalem erga filium suum Isaac, ut cum Deus sibi eundem dilectissimum filium immolari præcepisset, ipse Parens non hæreret vibrare gladium, caput filio demessurus, nisi aliud Deo visum fuisset. Hinc & à Domino audivit: *Nunc cognovi quod timeas Deum*, timore scilicet filiali, qui ex amore charitatis procedit. Hinc præclare dictum est à Spiritu Sancto *Cant. 8. Fortis est ut mors dilectio*. Sicut enim mortis fortitudo tanta est, ut omnia sibi subjiciat, etiam ipsum Salvatorem nostrum in cruce; Ita amor, & charitas ac dilectio Dei omnia vincit, omnia suo imperio subjicit, ipsum etiam Numen. Quantus autem fuerit hic amor supernaturalis in Virgine non existimem puram aliquam creaturam sufficienter assequi valere. Si enim hominis excellentia in statu supernaturali recte desumitur, ut docent Theologi, à magnitudine

dine gratiæ & charitatis; occurrunt verba S. Chrysoft. serm. de nativ. B.V. *Quidnam illa sanctius, non Prophetæ, non Apostoli, non Martyres, non Patriarchæ, non Throni, non Dominationes, non Seraphim, non Cherubim, non demum aliud quippiam inter cæteras res visibiles, & invisibiles majus, aut excellentius inveniri potest. Similia quamplurima leguntur in SS. PP. Occurrit S. Bonav. in spec. Virgo attulit aurum charitatis infinitum. Occurrit S. Ansel. de excell. Virg. c. 3. Nullus hominum vel Angelorum penetrare potest immensitatem divini amoris erga Virginem; & infra: Ineffabilis est, & stupenda omni seculo hujus mulieris gratia. Sed hisce pluribus non inhærebo, si tamen licet Parthenophile, immensitatem quandam hujus tuæ Dominæ charitatis, & amoris videre, quos & illam pluris æstimes, & magnitudinem dolorum exinde facilius colligas, & te fortius ad patiëntiam excites, posteaquam creaturam adeo Deo, præ reliquis omnibus dilectam, tot, tamque duris laboribus exercitam, perspexeris; tabulam tibi ex Justo Polono in lit. tit.*

Mater

Mater Div. gra. Viro de laudibus Matris Dei optime merito depromam, ex qua ad trigessimum solum actum divini amoris prima hora suæ animationis progressa est SS. Virgo, etiam adhuc existens intra uterum. Tabula autem supponit duo i. Beatam Virginem in gratia excellenti creatam, quam hic ponit author intensam ut 100. alii vero longe majorem, ita ut hic centesimus gradus perexiguus respectu tantæ Matris Dei futuræ censi possit. Alterum est, quod docent Theologi, Virginem Deiparam gratiæ semper meliore modo cooperatam fuisse, adeoque secundum totam latitudinem habitus, ita ut secundo actu ad minimum tantum gratiæ & charitatis acquireret; quantum ex actu priore relictum fuerat, & sic deinceps. Jam inspicere tabulam

Progress

Progressio Geometrica triginta terminorum, cuius
radix sit 100. proportio vero dupla.

100	
200	
400	
800	
1600	
3200	
6400	
12800	
25600	
51200	
<hr/>	
102400	
204800	
409600	
819200	
1638400	
3276800	
6553600	
13107200	
26214400	
52428800	
<hr/>	
104857600	
209715200	
419430400	
838860800	
1677721600	
3355443200	
6710886400	
13421772800	
26843545600	
53687091200	
<hr/>	
Summa 107374182000.	

Numera nunc, si potes Parthenophile hos gradus charitatis, & gratiæ, quos Virgo Deipara acquisivit, forsan primo vitæ in materno utero actæ quadrante; & perge, si potes, progredi eadem proportione numeri, & temporis, ad annos circiter sexaginta tres, tum inspicere thesaurum habitualis gratiæ, & charitatis in Virgine repertum, ac discere tandem, quid sit esse *Matrem Dei plenam gratia*. Discere quantopere Deus delectetur patientia, quando hanc creaturam, post humanitatem Christi sibi dilectissimam, & tantâ charitate munitam, tot nihilominus angustias, doloresque voluit sufferre. Discere demum cum sanctissima Virginis anima tota propemodum charitate in suum Jesum diffunderet, quibus illa tormentis, suppliciis, afflictionibus æstuaverit, videndo sibi tantopere super omnia dilectum, tot cruciatibus, infamiis, excarnificationibus & ipsa demum crudelissima morte interfici. Intensissimos profecto fuisse Virginis dolores necesse est, sicut amor omnium erat ardentissimus. Advertit hoc prudenter
Bona-

Bonavent. cum dixit: *nullus dolor amarior, quia nulla proles charior.* Et colligitur ex eo quod fugientibus discipulis ipsa generosior omnibus in fide persisteret, & dilectione, prout habet Guilielmus in com. sup. cant. c. I. *Tanta virtute Christum dilexit, ut ad titulum suæ laudis sufficiat, quod mentem ejus tanta vis amoris occupaverat, ut fugientibus discipulis, oblita se-
xus fragilis, ipsa cum lachrymis astantis cruci, & condolens morienti animam suam pro filio suo, etsi minime posuit patiendo, tamen exposuit compatiendo. Stabat igitur sub cruce Mater Jesu, ast quomodo stabat? O dolores, inquit Bernardus super Evang. inexplicabiles, & ineffabilis reciprocatio sancti amoris, filius patitur, & intus valde compatitur Matri; Mater vero compassa est patienti filio: tantus nempe impetus passionis Domini Jesu fuit, ut quasi torrens ipsum impleret patientem; quia teste Psalmistâ: de torrente passionis in via bibet, ut sic Christo impleto, in Matrem fueret compatiens, quâ similiter impletâ, ad filium redundaret inundatio amaritudinis, & mœroris. Stabat igitur sub cruce Mater Jesu, & (ut habet Ludolph. de Saxonia)*

Aspicie.

Aspiciebat ancilla Dominum suum in cruce
 pendentem, morientemque turpissimè, tanto-
 que dolore vexabatur in mente, quod non po-
 test explicari sermone, manabat enim sanguis
 ex quatuor partibus rigantibus undis, ligno
 manibus, pedibusque clavis confixis. De vul-
 tu illius pulchritudo effluxerat omnis, & qui
 erat præ aliis hominum speciosus, videbatur
 indecorus omnium. Videbat, quod compleba-
 tur propheticum illud in eo: Vidimus eum, &
 non erat aspectus, neque decor, quia iniquo-
 rum livor & verbera scedaverant vultum
 ejus. Deinde sic Virginem loquentem
 inducit: Videbam me deserì ab ipso quem
 genui, nec supererat alius, quia mihi erat uni-
 cus, & ideo non potuit capi in me dolor meus;
 Vox mea fere perièrat omnis, sed dabam gemi-
 tus & suspiria; volebam loqui sed dolor ver-
 ba rumpebat, quia verbum jam mente concep-
 tum, dum ad formationem protenderet oris, ad
 se revocabat imperfectum nimius dolor cordis.
 Vox tristes sonabat foris, vulnus denuncians
 mentis: Verba dabat Amor, quæ raucum
 sonabant, nam lingua vocis magistra perdide-
 rat usum loquendi. Videbam mori, quem
 diligebat anima mea & tota liquefiebam
 præ

præ

præ doloris angustia; Asspiciebat & ipse be-
 nignissimo vultu Matrem plorantem, & me
 voluit paucis consolari; sed ipsa consolari
 non poteram, sed flebam dicens: Fili mi, fili
 mi! quis dabit ut ego moriar pro te, moritur
 filius, cur secum non moritur misera Mater?
 Amor unice, fili dulcissime noli me derelin-
 quere post te, trabe me ad te ipsum, ut ipsa
 moriar tecum; male solus morieris, tecum
 morte perimatur ista tua genetrix! O mors
 mihi misera noli parcere, Tu mihi sola præ cun-
 ctis places; exerce vires tuas, trucida Matrem,
 & cum filio perime simul. Fili dulcor unice,
 singulare gaudium, vita animæ meæ, & omne
 desiderium, fac ut moriar tecum, quia Te ad
 mortem genui, sine Matre noli mori. Recog-
 nosce me miseram, & exaudi precem meam,
 exaudi me obsecro, in tuo me suscipe patibulo,
 ut qui una carne vivimus, una morte perea-
 mus. Et infra. Vita mea moritur, & salus
 perimitur, ac de terra oritur omnis spes mea,
 Cur ergo vivit in dolore Mater post filium?
 tollite, suspendite Matrem cum suo pignore.
 Non parcis proli, non parcas & mihi. Tu mi-
 hi soli mors esto seva; tunc enim summè gau-
 derem, si cum Christo meo mori possem. Me-
 lius

lius est mihi mori, quam vitam ducere mortis.
 O fili chare, ô benignissime nate, miserere Ma-
 tris, suscipe preces, desine nunc esse durus Ma-
 tri, qui semper ei fuisti benignus in cunctis. Ni-
 hil vero dulcius mihi quam tecum mori, & ve-
 rè nil amarius est, quam vivere post mortem
 tuam. O Jesu tu mihi Pater, Tu mihi Ma-
 ter, tu mihi sponsus, tu mihi filius, tu mihi om-
 nia eras: nunc orbor Patre, viduor sponso,
 desolor prole, omnia perdo: O fili mi quid
 ultra faciam? finem imponere cogor
 Parthenophile, innumeræ sanctorum
 ejusmodi prostant sententiæ, quibus ex
 amore Matris in filium, ejusdem colli-
 gunt acerbitatem dolorum, tantum &
 tu Matrem tuam diligere comprobabe-
 ris, quantum condolebis.

CAPUT II.

*Amore dolorosæ Virginis libenter, & patien-
 ter ferre amissionem bonorum; præsertim,
 parentum, liberorum, amicorum &c.*

Non mediocri laude digni censendi
 sunt ii Parthenophile, de quibus
 Apostolus: Bonorum vestrorum jactu-
 ram

ram

ram cum gaudio suscepistis. Heroicæ siquidem indolis indicium est, generoso pectore bona ejusmodi temperalia spernere; vel certe eo usque solum in iis amandis progredi, ut si vel bello, vel casu, vel alio quodam infortunio perdantur, ut non modo nullam inde graviolem tristitiam concipias, aut de statu mentis quasi dejiciaris; sed insuper plenâ, perfectâque animi resignatione divinæ providentiæ, sanctissimoque ejus beneplacito heroicè transcribas. Quid enim si aut messis non respondeat sementi; aut vindemia non exæquet expensas, aut incendio domus conflaret, aut furto auferatur supellex, aut famuli, ancillæque incuria minoris, majorisve boni facias jacturam, aut etiam inimico bello omnia depopulentur; quid est inquam, quod tantopere excandescas, diris cuncta devoveas, execrationibus dæmonas excites inferno obvios quosque rabidi ad instar canis allatres, & mordeas; Ariolos & Pytho- nissas accersas, demum eò dementiæ progrediaris, ut æternum, optimum- que Nu-

que Numen blasphemiiis tuis provocas,
& summo, flammisque puniendo scele-
re, libidinosâ lingua velut tibi injuriam
provocas? An bonorum ejusmodi tem-
poralium tanta vel vis est, vel utilitas
censenda, ut jure quodam illorum
causa summum bonum violandum pu-
tes? profectò si rectè sapes, gaudio
insuper te affici oporteret, quo relictis
his omnibus nudus nudum Jesum subse-
qui, & consequi valeres. Ita insuper
haberes thesaurum repositum in cœlo,
nomenque tuum libro vitæ ascriptum
contineretur. Quod si vero res levio-
ris cujusdam considerationis contigit,
quæ nec opes omnes abstulit, ne nota-
bilem familiæ injuriam intulit, tantun-
dem tamen irascaris, næ tu longè poenâ
majore dignus existimandus es. Læ-
tandum tibi potius, & summo opere qui-
dam fuerat, quod divina bonitas, ac
providentia alicujus te meriti reddere
voluerit participem, cujus possessio-
nem ut adires, tua te non permisit te-
nacitas. Accedit quod hoc qualicunc-
que bono sublato, cura similiter solli-
citu-

citu-

citudoque adempta sit. Oblata subinde erant dono ex Hungariâ Sigismundo Imperatori quatráginta aureorum millia; de quibus cum noctu cogitaret attentius, quem in usum potissimum tantum thesaurum impenderet, ex ea cura accidit, ut somnum capere non posset; Ergo intempesta nocte, huc Duces, clamat, Consiliarii, aulici, proceres! quibus solícite accurrentibus, & nescio quid mali ominis suspicantibus omnem eam aureorum summam distribuit, donoque reliquit, inquiens: *Ite, nunc securè nobis dormire liceat. Profecto bene accinit Juvenalis Satyr. 10.*

*Paucæ licet portes argenti vascula puri,
Noctè iter ingressus, gladium, contumq; timebis,
Et mota ad Lunam trepidabis arundinis umbram
Cantabit vacuus coram latrone viator.*

Sed quid ista ego commemoro; consideremus Parthenophile Heroas Christianos, qui contemptis omnibus divitiis, jaçturam omnium bonorum amore Christi forti animo pertulerunt. Magnus ille Philippus Caroli V. filius quos non sumptus fecerat in exstruendâ classe, qua-

se, qualem orbis terrarum hæcenus non viderat, quas non impensas in colligendis militibus, cæteroque apparatu comparando insumpserat, videbatur uterque orbis iis impendiis exhaustus, nec jam dubium fere restabat totam Angliam ea machina perditum iri. Verum aliter Deo fuit visum, periit scilicet classis, periit milites, periit conceptus, periit spes omnis, si eam duntaxat excipias, quam animo fovebat Philippus, quamq; prodidit his verbis, cum cladem infandam percepisset: *Sit nomen Domini benedictum! Dominus dedit, Dominus abstulit.* Euphraxia Antigoni filia desponsationi nobilissimi Juvenis præelegit velum religiosum, cum si nuptiasmitteret, amplissimæ divitiæ à Theodosio reciperentur, dicens: *Opes meæ Christus est.* Verum hisce pluribus adducendis super sed eo, tum quod passim prostent, tum quod bona ex parte ubi de paupertate æquo animo ferenda dixi, allata fuere. Venio itaque ad illud punctum, ut solatii tibi loco aliquid afferam, si forte liberos charissimos, si Parentes optimos,

L

timos,

timos, si amicos integerrimos amiseris, quorum jactura profecto gravissime accidere solet; sed credo non ita tibi Parthenophile, posteaquam dolores Virginis perspexisti, quos prope immensos ex amissione dulcissimi pignoris sui Jesu perceperat. guttulæ tui sunt dolores ad immensum mœstitiæ Oceanum comparati cum Virgineo mœrore. Neque tamen illa ob tanti filii mortem se lachrymis perturbatione plenis, aut insanis lamentis conficiebat, vel desperabunda concidebat, non insaniebat, aut nullum consolationi locum admittebat; sed singularem animi fortitudinem cum summo mœrore conjungens, secundum rationem tristitiam, angoresque suspiciebat. Sed secum si Bernardo credimus *serm. super Evang. stabat autem*. sic se ipsam alloquebatur: *Stabo & aspiciam oculus manus perforatas, & pedes: Videbo quomodo pendeat in patibulo mundi Salvator; & quomodo transeat ex hoc mundo; Accedam propius, & amplectar brachis, & depositum de cruce osculabor filium, Deum ac Dominum meum.* Interim
 qua-

qualiscuncque hic esset mæror, ac luctus, intra terminos manebat propriæ vocationis, & rectæ rationis, neque leges publicæ honestatis violavit, neque in conspectu populi quidquam impatientiæ, aut fœmineæ levitatis commisit. At, inquis, erat hæc Mater Domini, tot gratiis instructa, majorique fortitudinis spiritu prædita, quam omnes Christi Martyres, aliter se fors mecum gerit. Amisi Patrem, qui sustentabat; Amisi Matrem, quæ pauperis unicum erat solatium; prolem perdidit omni affectu mihi addictissimam, in qua familiæ spes, posteritatis incrementum, & tota ratio generis & familiæ dependebat. Itane vero Parthenophile, majore Virgo fortitudine prædita fuit cæteris Martyribus? miror te non addidisse, & majore, quam tu possideas; sed age, quanta & illa præ reliquis omnibus Martyribus, ut te taceam, tormenta sustinuit? recole quæ hæcenus disputavi tecum primis capitibus, & accuratè meditare, & veritatem videbis. Sed si tamen præ reverentiâ omnino cum

Matre Domini in comparationem venire nolis : alios quosdam in medium proferam mortales, tibi similes in eo quod dolorem mortuorum amicorum ingenti mærore prosequerentur, sed quibus te similem fieri oportebit ; admittendo consolationem ex sacris monumentis depromptam, & æquo animo ac patienti mente in honorem dolorosæ Virginis casum perferendo. Primum igitur audi, quo pacto D. Bernardus ingentem mærorem ex fratris sui Gerardi obitu conceperit, quamque nihilominus moderato animo tulerit. Sic ergo *serm. 26. super cant.* se ipsum depingit : Plango primum super mei ipsius plagâ, atque hujus jacturâ domus. Plango deinde super pauperum necessitatibus, quorum ille pater erat ; plango certè & pro universo statu nostri ordinis, nostræ professionis, quæ de tuo, Gerarde, Zelo, consilio & exemplo, robur non mediocre capiebat. Plango postremo etsi non super te, propter te tamen. Hinc prorsus hinc afficior graviter, quia vehementer amo. Et nemo mihi

mihi

mihī molestus sit dicens, non debere sic affici; cum benignus Samuel super reprobō rege, & pius David super parricida filio satisfecerint affectioni, & non ad injuriam fidei, non in superni suspirationem iudicii. Absolon fili mi, ait S. David; & Ecce plus quam Absolon hic. Salvator quoque videns civitatem Hierusalem, & praevidens ruituram, flevit super eam. Et ego propriam, & quae in praesenti est, desolationem non sentiam? plagam meam recentem, & gravem non doleam? ille flevit competendo, & ego patiēdo non audeo? Et certē ad tumulum Lazari nec flentes arguit, nec à fletu prohibuit, insuper & flevit cum flentibus, & lachrymatus est, inquit, JESUS. Fuerunt lacrymae illae testes profecto naturae, non indices diffidentiae &c. Sic nec fletus utique noster est infidelitatis signum; sed conditionis indicium. Haecenus Bernardus vir religiosissimus, & dolorem suum prodit, & simul exemplis ex scripturâ depromptis apud suos excusat, totumque casum sine diffidentia aliqua per-

fert. Sequere Parthenophile. Aliud refert Orosius Magnus ille quondam in Hispania Magister in perorando: Vidua, inquit, erat unicum habens filium, illustrem illum, ac multarum opum hæredem, hunc occidit inimicus ejus, & continuo se abscondit; cumque à Præ-tore querentur ad necem, novit occisi filii Mater eò prætorem contendere ubi se ille abdiderat; (Quo interim mæro-re confecta tristissima Mater; quas vindictæ postulatrices cogitationes suggererint inde amor filii unici, inde dolor, præcisaque hereditatis spes, tibi relinquendo considerandum Parthenophile) Sed ecce etiam in corde materno, tantum valuit Dei dilectio, Christi que imitatio, ut decreverit filii occisorem liberare, quod & fecit, mittens ei equum, & pecuniam, suadens fugam; quod cum reus fecisset, ingressa est oratorium suum, & pro filii anima oravit. Oranti astitit filius, admirabili luce fulgidus, sicque Matrem est allocutus: *Cum inimico pepercisti, & pro me orasti Mater mea verè effecta es; plus quam cum me genuisti.*
Insigni

Insigni nam tua charitate, & oratione à Deo obtinuisti veniam omnium meorum peccatorum, & indulgentiam consecutus sum multorum annorum, qui mihi restabant in purgatorio exsolvendi. Ecce dotatam & coronatam patientiam in obitu unigeniti. Sic ergo & tibi agendum deinceps erit, ut licet sentias, patienti tamen fortique animo perferas mortem amicorum, prout monuit Augustinus de verbis Apostoli, ubi ait, non contristandum de dormientibus sicut & cœteri his verbis: *Necesse est ut tristes simus, quando nos moriendo deserunt, quos amamus: quia & si novimus eos, non in æternum relinquere nos mansuros, sed aliquantum præcedere secuturos; tamen mors ipsa, quam natura refugit, cum occupat dilectum, contristat in nobis ipsius dilectionis affectum. Ideo non admonuit Apostolus, ut non contristemur, sed non sicut cœteri, qui spem non habent. Contristamur ergo nos in nostrorum mortibus necessitate amittendi, sed cum spe recipiendi; inde angimur, hinc consolamur. Inde infirmitas afficit, hinc fides reficit. Inde dolet humana conditio, hinc sanat divina promissio.* Haecenus Augustinus. Veniam tandem

ad finem Parthenophile, & ut contra omnes ejusmodi casus animum tuum obfirmes fortiter, non solum dic cum Seraphico Patre Francisco te mortuo Patre tuo, nunc eo rectius dicere posse: *Pater noster qui es in cælis*. Sed qualiscunque demum is sit amicus, vel benefactor tuus, qui mortales hæc auras reliquit, ipsi imprimis bene preceris, dicasque: *Beati mortui qui in Domino moriuntur, à modò dicit spiritus, ut requiescant à laboribus suis*. Cogites deinde optimum Salvatorem tuum Jesum deinceps & Patrem & Matrem, & filium & filiam, & fratres & sorores, amicosque & amicas futurum, in quo spes omnes tuæ dependeant, qui sit infinitè pulcher, inexhaustè dives, qui te sic dilexerit, ut cum inimicus ejus esses, & antequam tu nascere-
rere, ipse pro te mortem sustinuerit atrocissimam, & ut suam tibi probaret charitatem & pietatem, mortuo sibi latus aperiri voluit, ut destitutus ab omnibus, ibidem & domicilium invenires, & escam & potum æternæ salutis haurires. Dic igitur millies *Jesus meus & omnia!* Refert

fert Caufinus in *Symb. lib. 3. 38.* Indum
 quendam juvenem adeo dulcissimos fi-
 bi parentes mortuos adamâsse, ut ei-
 dem semper in oculis hærent lacry-
 mæ, in ore dulcia Patris, Matrisque no-
 mina perennarent; sed ingeniosius
 quoddam stratagema ipsi suggestit a-
 mor, in suo enim ipsius capite puer vul-
 nus aperuit, dissimulatoque præ amore
 sensu doloris, in hiante capitis vulnere,
 paternos & maternos cineres, qua po-
 tuit, sepelivit, ut semper aliquid Patris
 ac Matris suo capite circum ferens, eo-
 rum nunquam oblivisceretur. Prope
 superstiosa isthæc regii cœteroquin ju-
 venis pietas: monstrabo tibi tandem
 Parthenophile, augustius Mausoleum,
 ipsi Mausolo, & Arremisiæ inviden-
 dum, in quo amici tui defuncti cineres
 reponas, utq; æternum illis sis conjun-
 ctus, eodem te summâ pietate licet & de-
 votione abscondas; hians scilicet latus
 Salvatoris, ubi & fideles mortui tui ci-
 neres in pace quiescent, & tu tranquili-
 tate pristina donatus, dicēs rursus mil-
 lies *Jesus meus & omnia!*

L

S

CAPUT

CAPUT III.

*Conaberis omnia opera tua in unione passionis Christi, & compassionis B. V. offerre Deo; & singulari cultu Passionis Christi Beatissimam Virginem tibi reddere benigniorem. Subi-
ciuntur in hunc finem devotissimæ pre-
ces S. Brigittæ.*

PArthenophile, devotio isthæc non unius solum hominis esse debet, ut opera sua Passioni Christi, ac compati-entis Virginis meritis uniat, sicque Deo velut alieno igne charitatis inaurata offerat; sed profecto totius populi Catholici. Res in confesso est apud omnes, unde primam hanc partem pluribus non pertractabo, unum duntaxat exemplum afferam, quo ad hoc virtutis exercitium exciteris. Pluribus annis sanctus ille Neapolitanorum Antistes Joannes omnia sua opera sic repræsentare, Deoque offerre consueverat; cum tertio tandem ante mortem die venientem ad se è cælo S. Paulinum conspexit, audivitque dicentem: *Frater Joannes quid hic facis? solve vincula tædiorum tuorum: &*
ianz

jam veni ad nos. Simulque quem candidissimum manu ferebat mellis cœlestis favum illi ostentans; *hæc esea*, inquit, *quam manu teneo, apud nos abundat.* Dixit, & dulci amplexu Joannem salutans, favum illum in os indidit. Ergo tertio post die, qui erat Sabbathum sanctum, ad altare Joannes pro aris animam posuit. Fac & similiter Parthenophile.

Alterum cujus te moneo, pro hodierna præsertim die, qua Dominus Jesus pro nobis mortem amerosissimam oppetiit, est; ut omni conatu, singulari devotioni erga Christi dolores, ac passionem & mortem te dedas, sicque speciali quadam ratione tibi Dominam nostram Dolorosam devincias: Quam enim gratum sit Beatissimæ Virgini ea devotio, disces ex sequentibus: Lanfranchinus Januensis totum sanctitatis suæ, piissimique affectus fontem erga dolorosam Virginem, ex vulneribus Christi Salvatoris haufit. Aliis siquidem corpora curantibus, ille Crucifixo advolutus precabatur, flebat, plagas sanctissimas examinabat, admirans se il-

larum unicam esse causam. Cor demum totum Christo Crucifixo condonabat. Unde & impetravit ut aspersam Christi sanguine terram visitare posset; sed abiturum prævenit, & ad cælum mors evocavit. Quàm vero Beatissimam Virginem hac erga Christum Crucifixum devotione sibi devinxerit, adverte: Robaldus Ord. Prædicatorum sacerdos, dum pro Lanfranchini anima missæ sacrificium offerret, & recolendæ mortuorum memoriæ post elevatum Christi corpus, immoraretur; aspexit Deiparentem in brachiis animam Lanfranchini multo plus sole lucidiorem sibi semel, & secundo, & tertio exhibentem, ac dicentem: *Ecce anima amici, pro quo sollicitus sacram hostiam litasti. Ann. Eccl. tom. 13. anno 1237. n. 2. Sc.* Si igitur dolorosæ Virgini perplacere appetis Parthenophile, modo vulnera Salvatoris, modo ubera Virginis, inde sanguinis guttulas, inde lactis dulcedinem hausturus, accede; dicque cum Augustino: *Hinc pascor à vulnere, hinc lactor ab ubere; positus in medio, quo me vertam nescio.* Et

secun-

secundum S. Bonavent. Misce lac Matris cum sanguine filii, & fac tibi unam dulcissimam potionem. Refert Vincentius Carafa lib. 3. confid. 13. S. Mechtildi oranti visam dolorosam Virginem, vulneratum filium suum sinu materno complexam, & sic Mechtildi locutam: *Accedens osculare salutifera vulnera dulcissimi filii mei, quæ pro tuo suscepit amore, & in osculo gratias illis agendo, osculare cum gratiarum actione, vulnus lateris pro effluxu illo, quo in te, & omnes electos effluxit, effluit, & effluet sine fine. Secundo plagam manus dexteræ, quia ipsa est adiutrix, & cooperatrix omnium bonorum operum tuorum. Tertio osculabere plagam sinistræ manus, quia in illâ tutum semper invenies refugium. Quarto idem facies plagæ pedis dexteri pro ferventi desiderio, quo omnibus diebus vitæ suæ pro te in sitim cucurrit. Quinto denique osculabere, & gratias ages pro plaga pedis sinistri, quia in illa semper invenies remissionem peccatorum omnium. Sed libet adhuc unum afferre ex quo discas, quam gratum sit amantissimæ Virgini Crucifixi Salvatoris identitem recordari. Narrat id Bentijs in annuis*

sedis Juliacensis : In Peruanâ itaque
 provincia, ad miraculis celeberrimam
 Beatissimæ Virginis imaginem ibat pe-
 des æger Indus ; cui Domina nostra ap-
 paruit, hominem persanavit, & filii sui
 morientis vivam quasi ob oculos pin-
 gens imaginem, hunc de Christo Indico
 carmine hymnum edocuit, ut Crucifixi
 quotidie pie meminisset, qui postea se-
 quentibus versiculis, prout potuit, lati-
 nitati donatus est :

Pater en noster, genitor noster
 Rigidis clavis in cruce fixus :
 Cor transfixum cuspide amoris,
 Cruore toto corpore manans,
 Omnes circum proluit artus.
 Cernis caput, declivè caput,
 Caput hoc flavæ simile aristæ ?
 Viden' ut cingunt spinea ferra,
 Usque ad tenerum fixa cerebrum ?
 Patris heu nostri cerne capillum,
 Sparsum, in contemptum, sanguine fœ-
 dum !

Oculi tristes, lumina mæsta.
 Roseas lacrymas longè effundunt ;
 Fluxillè putes molle corallum.
 Heu ! confudit jam decus oris.
 Pallorque genis sedet exangvis.
 Etiamne manus ; Patrisne manus

Ferro

Ferro affixæ sanguine rorant?
 Os mellifluum Patris nostri,
 Pro me misero jam conticuit!
 Extra Solymæ mænia terræ
 Crucis exivit mole gravatus;
 Et pro scelerum mole meorum
 Extra Solymam Crucifixus obit.

Vide Parthenophile quam gratum sit Deiparæ, Dolorosæ Matri tuæ, ut Crucifixum colas; Vide quam graphicè, quam tenerè ita Crucifixum Patrem nostrum doceat considerare; ut partes omnes, caput, capillos, oculos, coronam, lachrymas, manus, sanguinem, os perponderare. Ut igitur Te probes docilem, & genuinum dolorosæ Virginis filium, sequentes D. Brigidæ orationes de passione Domini nostri hodie tibi persolvendas proponam, quibus vix ardentiores, vel ad gustum suaviores, vel gratiis, divinisque promissis cumulatiores reperies.

Orationes 15.

Præclarissimæ, & SS. Virginis Brigidæ, quas ante imaginem Domini nostri Jesu Christi Crucifixi quotidie devotissime dicebat. Habetur imago Romæ in

mæ in

mæ in Ecclesia S. Pauli, quæ ipsam
Brigidam allocuta dicitur, & legen-
tibus plures gratias promississe.

Oratio prima.

Domine Jesu Christe æterna dulce-
do, & amantium jubilus, excedens
omne gaudium, & omne desiderium,
salus & amator pœnitentium peccato-
rum; quæ delicias tuas attestatus es,
esse cum filiis hominum, propter homi-
nem homo factus in fine temporum.
Memento omnis præmeditationis, &
intimi mæroris, quem ab initio con-
ceptionis tuæ in humanâ natura susti-
nuisti, maxime instante saluberrimæ
passionis tuæ tempore, in divino corde,
ab æterno præordinatæ. Memento tri-
stitiæ & amaritudinis, quam in anima
tua, te ipso attestante, habuisti, quan-
do dixisti: Tristis est anima mea usque
ad mortem; & quando in ultimâ cœna
discipulis tuis corpus & sanguinem tu-
um tradidisti, pedes eorum lavisti, &
dulciter eos consolando imminentem
passio-

passionem tuam prædixisti. Memento tremoris, angustiaë, & doloris, quæ in tuo corpore delicato ante passionem crucis tuæ pertulisti; quando post trinam orationem sanguineum sudorem fudisti, à discipulo proprio tradebaris, ab electa gente capiebaris, à falsis testibus accusabaris, à tribus iudicibus injuste iudicabaris, in electa civitate, In paschali tempore, in floridâ corporis tui juventute, innocenter damnabaris, tradebaris, conspuebaris, veste propria exuebaris, vestibus alienis inducbaris, colaphizabaris, oculis & facie velabaris, alapis cædebaris, ad columnam ligabaris, flagellabaris, spinis coronabaris. Da dulcissime Jesu mihi quæso ob memoriam harum pœnarum, & passionum, ante crucis tuæ passionem, veram ante mortem meam contritionem, puram confessionem, dignam satisfactionem, & omnium peccatorum meorum remissionem Amen. Ave dulcissime Domine Jesu Christe miserere mihi peccatori. Pater noster. Ave.

Oratio

Oratio 2.

OJESU vera libertas Angelorum, & Paradisus deliciarum, memento terroris & horroris, quos sustinebas, quando omnes inimici tui quasi Leones ferocissimi Te circumsteterunt, & colaphizationibus, conspuitationibus, un- gulationibus, cæterisque inauditis sup- pliciis te molestaverunt; & per omnia contumeliosa verba, dura verbera: du- rissimaque tormenta, quibus te omnes inimici tui afflixerunt: deprecor Te, ut liberares me ab omnibus inimicis meis visibilibus, & invisibilibus, & donec mihi sub umbra alarum tuarum prote- ctionem salutis æternæ invenire Amen. Ave dulcissime Jesu Christe misere mihi peccatori. Paternoster. Ave Maria.

Oratio 3.

OJESU mundi fabricator, & crea- tor, quem nulla dimensio vero ter- mino metitur; qui terram palmo con- cludis: recordare amarissimi doloris tui, quem sustinebas, dum sanctissimas
 manus

manus tuas ad crucem obtusis clavis primo affixerunt, & ad perforandum delicatissimos pedes tuos, cum non es conveniens voluntati eorum, dolorem super dolorem addiderunt vulneribus tuis, & ita crudeliter distraxerunt, & extenderunt in longum, ac latum crucis tuæ, ut dissolverent omnes compages membrorum tuorum; precor Te per hujus sanctissimi & amarissimi in cruce doloris memoriam, des mihi timorem, & amorem tuum. Amen.

Ave dulcissime Jesu Christe miserere mihi peccatori. Pater. Ave.

Oratio 4.

O JESU cœlestis Medice, recordare languoris, doloris, atque livoris, quos in alto crucis pratibulo levatus, passus es in omnibus dilaceratis membris tuis quorum nullum in suo statu rectè permanerat; ita ut nullus dolor dolori tuo similis inveniretur, quare à planta pedis, usque ad verticem capitis non fuit in Te sanitas; & tamen do-
lorem

lorum omnium immemor Patrem pro inimicis piè exorasti dicens : Pater ignosce illis, quia nesciunt, quid faciunt. Per hanc charitatem, & misericordiam, & ob memoriam doloris concede, ut hæc memoria amantissimæ passionis tuæ sit omnium peccatorum meorum plenaria remissio. Amen. Ave dulcissime Jesu Christe, miserere mihi peccatori. Pater. Ave.

Oratio 5.

O JESU speculum charitatis æternæ, memento illius maroris, quem habuisti, quando in speculo serenissimæ Majestatis tuæ perspexisti prædestinationem electorum tuorum, per merita passionis Tuæ salvandorum; & reprobationem malorum in multitudinem damnandorum; & per abyssum miserationis tuæ, quâ perditis, & desperatis peccatoribus tunc condoluisti; & præcipue quam latroni in cruce exhibuisti, dicens: hodie mecum eris in paradiso. Rogo Te pie Jesu, ut facias mecum misericordiam tuam in hora mortis meæ. Amen. Ave dulcissime Jesu Christe

Christe miserere mihi peccatori. Pa-
ter noster. Ave.

Oratio 6.

O IESU Rex amabilis, totusque de-
siderabilis, memento mæroris,
quem habuisti, quando nudus, & mise-
rabilis in cruce pependisti; & amici, ac
noti tui adversus te steterunt; & nul-
lam consolationem inveniebas, nisi so-
lam dilectam genitricem in agone tibi
fidelissimè assistentem, quam discipulo
tuo commendasti, dicens: Mulier ecce
filius tuus, & ad Discipulum tuum, Ec-
ce Mater tua. Rogo Te pie Iesu, per
gladium doloris, qui tunc ejus animam
pertransivit; ut compatiaris mihi in
omnibus tribulationibus, & afflictio-
nibus meis corporalibus, & spirituali-
bus, da mihi consolationem in omni
tempore tribulationis meæ. Amen.
Ave dulcissime Iesu Christe miserere
mihi peccatori. Pater. Ave.

Oratio 7.

O IESU fons inexhaustæ pietatis,
qui ex intimo dilectionis affectu,
in cruce dixisti: Sitio. scilicet salutem
humani

humani generis, accende quæsumus nostrum desiderium, ad omne opus perfectum, & sitim carnalis concupiscentiæ, & æstum mundanarum dilectionum in nobis penitus refrigera, & extingue Amen. Ave dulcissime Jesu Christe miserere peccatori mihi. Pater. Ave.

Oratio 8.

O JESU dulcedo cordium, ingensq; suavitas mentium, per amaritudinem aceti, & fellis quam pro nobis sustinuisti in cruce, & degustasti, concede nobis miseris peccatoribus corpus, & sanguinem tuum omni tempore, & præcipuè in hora mortis nostræ digne percipere, ad remedium, & consolationem animarum nostrarum, Amen. Ave dulcissime Jesu Christe miserere mihi peccatori. Pater. Ave.

Oratio 9.

O JESU regalis virtus, jubilusque mentalis, memento angustiae, quam passus es, cum per mortis amaritudinem, & judæorum insultationem, cum magna voce Te à Deo Patre derelictum, clamasti, dicens: Eli Eli lama-
Saba-

labacthani, quod est: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me. Per hanc angustiam peto, ut in angustiis mortis meæ, non derelinquas me Domine Deus meus. Amen. Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori. Pater noster. Ave Maria.

Oratio 10.

OJESU A & O, vita & virtus in omni tempore, recordare quod à summo capitis usque ad plantam pedis, Te pro nobis in aqua passionis tuæ demersisti; propter latitudinem & longitudinem vulnerum tuorum doce me per veram charitatem custodire latum mandatum tuum nimis, in peccatis demersum, Amen. Pater noster. Ave.

Oratio 11.

OJESU abyssus profundissima misericordiæ; rogo te propter profunditatem vulnerum tuorum, quæ pertransierunt medullam ossium, ac viscerum tuorum: ut me submersum in peccatis emergas, abscondasque in foraminibus vulnerum tuorum, à facie iræ tuæ, donec pertranseat furor tuus Domine. Amen. Pater noster. Ave.

Oratio

Oratio 12.

OJESU veritatis speculum, signum unitatis, charitatisque vinculum, memento multitudinis innumerabilium vulnerum tuorum, quibus à summo capitis, usque ad imum pedis vulneratus fuisti, & sanctissimo sanguine tuo rubricatus, quam magnitudinem doloris in Virginea carne tua pertulisti pro nobis pie Jesu. Quid ultra debuisti facere & non fecisti? scribe quæso; ô pie Jesu, omnia vulnera tua in corde meo preciosissimo sanguine tuo, ut in illis legam dolorem tuum, & mortem, ut in gratiarum actione usque in finem jugiter perseverem, Amen. Pater Ave.

Oratio 13.

OJESU Leo fortissime, Rex immortalis & invictissime memento doloris, quem passus es, cum omnes vires cordis & corporis tui tibi penitus defecerunt, & inclinato capite *Consumatum est*, dixisti; per hanc angustiam, & dolorem miserere mei in ultima confirmatione exitus mei, cum anima mea anxiosa fuerit, & spiritus meus conturbatus, Amen. Pater noster, Ave.

Oratio

Oratio 14.

O JESU unigenite altissimi Patris, splendor, & figura substantiæ ejus, memento obnixæ commendationis, qua Patri spiritum tuum commendasti, dicens: *In manus tuas Pater commendo Spiritum meum*: & lacerato corpore, rupto corde, cum valido clamore, patetactis visceribus misericordiæ tuæ pro nobis redimendis expirasti; per hanc preciosissimam mortem, precor Te Rex Sanctorum, conforta me ad resistendum diabolo, mundo, carni, & sanguini, ut mundo mortuus tibi vivam, & in novissima hora exitus mei suscipe ad Te revertentem Spiritum meum exulem, & peregrinum, Amen. Pater noster. Ave Maria.

Oratio 15.

O JESU Vitis vera, & fœcunda, memento superfluentis, & abundantis effusionis sanguinis Tui, quem Tu sicut de botro expressum copiosissime effudisti, quando in cruce torcular solus calcasti, & lancea militari perfosso latere, nobis sanguinem & aquam pro-

M

pina-

pinasti, ita ut nec minima gutta in Te remaneret, & demum quasi myrrhæ fasciculus in altum suspensus fuisti, & delicata caro tua evanuit, & liquor viscerum tuorum exaruit; & medulla ossium tuorum emarcuit; per hanc amarissimam passionem, & preciosi sanguinis effusionem, pie Jesu precor Te, suscipe animam meam in ægone mortis meæ, Amen. quinque Pater. & Ave.

PERORATIO.

O Dulcis JESU vulnera cor meum ut pœnitentiæ & amoris lacrymæ sint mihi panes die ac nocte. Et converte me totaliter ad Te, ut cor meum perpetuo tibi fiat habitabile, & conversatio mea tibi placita sit & accepta, ac finis vitæ meæ ita laudabilis, ut post hujus vitæ terminum Te merear laudare cum omnibus sanctis tuis in æternum,
Amen.

DIES